

MICHAEL KUYUCU

michael@michaelshow.net

Haydi MÜYAP bastır

Geçtiğimiz hafta müzik dünyasında yaşanan müzik televizyonlarının kavgası basını epey bir işgal etti. Bu konuda ben de görüşümü yazdım, bu konuda BirGün gazetesi bir kez daha hür basına ve düşünceye verdiği değeri göstererek yazımı sansürsüz yayınladı. O yazıdan sonra müzik kamuyundan epey olumlu tepki aldım. Medya dünyasının her aşamasında yaşanan menfaat kavgalarından hepimiz sıkıldık. Müzik dünyası, müzik medyasından epey bir muzdarip. Bu konuda en büyük sıkıntı ise müzik televizyonlarının sanatçıların kliplerinin yayını için para talep etmesi.

Geçtiğimiz hafta MÜYAP yani müzik yapımcılarının haklarını koruyan meslek birliği Powertürk'e sözde ambargosu ile ilgili olarak lisans iptali tehdidinde bulunmuştu. Yani MÜYAP, kanala "herhangi bir sanatçıya ambargo uygularsan biz senin lisans sözleşmeni yeniden gözden geçiririz" demişti. Bu konudaki şaşkınlığı geçen haftada dile getirmiştım, daha sonra düşündüm taşındım ve dedim ki madem ki MÜYAP, müzik yapımcılarının her alanda haklarını bu denli detaylıca takip edip koruyor; çok önemli bir konuya daha el atması gerekir: Paralı klip yayını konusu.

Paralı klip yayını, yani bir sanatçının video klibinin para karşılığı yayınlanması dünyanın hiçbir yerinde olmayan bir sistem. Dünyanın hiçbir ülkesinde böyle bir şey yok! Ne Uganda'da ne Kenya'da ne de İngiltere'de! Ama Türkiye'de var. Aksine dünyanın her yerinde televizyon kanalları o sanatçının ürününün yayını için bir kullanım bedeli olarak telif ödemekteler. Ama bizde iş farklı yürüyor. Müzik kanallarının hemen hemen hepsi, biri yada taş çatlasa ikisi hariç hepsi müzik şirketleri ve sanatçılardan video kliplerinin yayını için para talep ediyorlar. Cebine parasını koyan o video klibi 'reklam anlaşması' başlığı altında yayınlıyor. Bu antidemokratik bir sistem yaratırken aynı zamanda haksız rekabete de yol açıyor. Cebinde parası olmayan sanatçılar ürünlerini tanıtamıyor, kliplerini yayınlamıyor. Oysa cebinde parası olan bunun aksine çatır çatır bilmem kaç milyarı verip klibini yayınlıyor.

Müzik dünyası her geçen gün ekonomik anlamda küçülüyor, bir klip çekmenin maliyeti en az 20 bin dolar, onu televizyon kanallarına yayınlamak için de bir o kadar para vermek zorunda kalan sanatçı ve yapımcı bu ağır yükün altından kalkamıyor. İş böyle olunca sektörün dinamikleri dengesini kaybediyor.

Paralı klip yayınlama sisteminin zararları:

• Cebine parasını koyan klibini yayınlatabiliyor, parası olmayan sanatçılar ise çaresiz kalıyor. İş sanattan çıkıyor, ticarete kayıyor.

• Sanat, sanatçının elinden çıkıp sermaye sahibinin eline geçiyor; güç sanatçıda değil sermaye sahibinin elinde oluyor.

• Sermayenin el değiştirmesinin müzik dünyasına yansması yozlaşmayı popüler hale getiriyor.

• AB'ne girmeye çalışan Türkiye'de AB kriterlerine uygun olmayan bir medya sistemi oluşuyor.

• Yapımcı ve sanatçıların cebinden haksız bir para çıkıyor, yapımcıların haklarına tecavüz ediliyor.

• RTÜK kuralları ihlal ediliyor.

• Rekabet kuralları ihlal ediliyor, kamuya açık olarak sunulan bir içeriğin para karşılığında yayınlanması haksız rekabete sebep oluyor. Para karşılığında yayınlanan her ürünün, ki burada ürün klip oluyor, para ile yayımlandığının belirtilmesi gerekmektedir. Hatta bu klipler reklam kuşakları içinde yayınlanmalıdır. Kamuya sunulan içeriğin bir bölümünün bedava, bir bölümünün para ile yayınlanması rekabet kurallarını da ihlal etmektedir.

Görüldüğü gibi yapımcıların ve sanatçıların çok ciddi anlamda yaka silktiği bu 'paralı klip' yayınlama konusunun sektöre ve topluma çok ciddi zararları var. Bu zararları biraz daha kurcalasak sayfalar dolusu gündem çıkar.

Bu konu Türkiye'de malum bir TV kanalı ile başladı, daha sonra diğer televizyon kanalları da paralı klip yayınına başladı. İş öyle bir hale geldi ki, uydudan yayın yapan vasat bir televizyon kanalı bile klip yayınlarından para almaya başladı. Ve iş çığırından çıktı.

Şimdiiii... MÜYAP'ın bu konuya el atması gerekmez mi? Powertürk'ün ambargo konusundan hareket ederek, içeriğine karışacak kadar yapımcıların haklarını koruyan MÜYAP'ın bu para ile klip yayınlama konusuna da ciddi bir şekilde el atması gerektiğini düşünüyorum. Yapılacak iş çok basit, para ile klip yayınlayan televizyon kanallarına bir uyarı göndererek bu sistemden vazgeçmelerini, yapımcıların haklarının ihlal edildiğinin belirtilmesi ve dünyada hiçbir ülkede yer almayan bu sistemin ortadan kaldırılması için mücadele edilmesi gerekiyor. Gerekirse bunu yapan müzik televizyonlarının hatta müzik yapımcılarının lisans sözleşmeleri yeniden gözden geçirilsin. Bunun ciddi olarak yapılması şart, aksi halde ortada ne yapımcı kalacak ne de sanatçı... Sektör kara para aklamak isteyenlerin, müzikle alakası olmayanların eline geçecek ve ortada sanat adına hiçbir şey kalmayacak.

Verilen paralar haksız ve hiçbir hukuki geçerliliği yok. "Bir klibi 100 dolara çalarım, bilmem ne yaparım" döneminin artık kalkması lazım; bunda da en büyük görev MÜYAP'ta. Yapımcıların önümüzdeki kış ve sonrası için bu konuda acilen bir şeyler yapması lazım yoksa herkes papazı bulur. Haydi MÜYAP bastır.

MÜ-YAP